

Anonymizované znenie

Preklad

C-537/23 – 1

Vec C-537/23

Návrh na začatie prejudiciálneho konania

Dátum podania:

22. august 2023

Vnútroštátny súd:

Cour de cassation

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

13. apríl 2023

Navrhovateľka v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Societa Italiana Lastre SpA (SIL)

Odporkyňa v konaní o kasačnom opravnom prostriedku:

Agora SARL

[*omissis*]

[*omissis*]

ROZSUDOK COUR DE CASSATION, PREMIÈRE CHAMBRE CIVILE
(Kasačný súd, prvá občianskoprávna komora, Francúzsko)

Z 13. APRÍLA 2023

[*omissis*]

Skutkový stav a konanie

- 1 Podľa napadnutého rozsudku (Odvolací súd v Rennes, 4. november 2021) uzavrela francúzska spoločnosť Agora s talianskou spoločnosťou SPA Italiana Lastre (SIL) na zhotovenie diela, ktoré si objednali [dve fyzické osoby žijúce v partnerstve (objednávatelia)], zmluvu na dodanie obkladových panelov, v ktorej bolo stanovené: „Každý spor, ktorý vznikne z tejto zmluvy alebo ktorý s ňou súvisí, patrí do právomoci súdu v Brescii. Spoločnosť Italiana Lastre si vyhradzuje možnosť konať voči kupujúcemu na inom príslušnom súde v Taliansku alebo v zahraničí.“
- 2 V novembri 2019 a v januári 2020 [objednávatelia], ktorí sa odvolávali na vady, podali žalobu o náhradu škody proti všetkým zhotoviteľom diela, ako aj proti dodávateľovi panelov.
- 3 Spoločnosť SIL vznesla námietku nedostatku medzinárodnej právomoci proti návrhu vyplývajúcejmu zo záruky, ktorý podala spoločnosť Agora.
- 4 Odvolací súd zamietol námietku nedostatku právomoci, keď konštatoval, že táto doložka dáva spoločnosti SIL väčší výber súdov, na ktoré má podať návrh, ako spoločnosti Agora, pričom nešpecifikuje objektívne okolnosti, na ktorých sa zmluvné strany dohodli na účely určenia súdu, na ktorý možno podať návrh, že teda priznáva spoločnosti SIL možnosť svojvoľného výberu, ktorá je v rozpore s cieľom predvídateľnosti, ktorý majú plniť doložky o voľbe právomoci a že je preto protiprávna.

Znenie kasačného dôvodu

- 5 Spoločnosť SIL napáda rozsudok z dôvodu, že potvrdil uznesenie zamietajúce námietku nedostatku miestnej príslušnosti, zatiaľ čo:

„1°/ odvolací súd tým, že potvrdil zamietnutie námietky nedostatku miestnej príslušnosti, ktorú vznesla spoločnosť SIL, pričom sa nevyjadril k nespochybniteľnému dôvodu založenému na tom, že podľa článku 25 ods. 1

nariadenia č. 1215/2012 sa sporná doložka o voľbe právomoci mala posudzovať podľa talianskeho, a nie podľa francúzskeho práva, porušil článok 455 občianskeho súdneho poriadku;

2°/ platnosť doložky o voľbe právomoci sa posudzuje podľa práva štátu, ktorého súdy sú určené; odvolací súd tým, že sa domnieval, že doložka o voľbe súdu dohodnutá zmluvnými stranami bola protiprávna po tom, čo konštatoval, že táto doložka určovala súd v Brescii v Taliansku, pričom neuplatnil talianske právo, porušil článok 25 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach.“

Pripomenutie uplatniteľných právnych predpisov

- 6 Podľa dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, Súdny dvor Európskych spoločenstiev (ESD, 9. november 2000, C-387/98, Coreck Maritime) rozhodol, že článok 17 prvý odsek sa má vykladať tak, že nevyžaduje, aby doložka o voľbe právomoci bola formulovaná takým spôsobom, aby bolo možné určiť súd, ktorý má právomoc, iba na základe jej znenia, že stačí, aby doložka určovala objektívne okolnosti, na ktorých sa zmluvné strany dohodli na účely voľby súdu alebo súdov, ktorým chcú predložiť svoje spory, ktoré vznikli alebo vzniknú, že tieto okolnosti, ktoré musia byť dostatočne presné na to, aby umožňovali konajúcemu sudcovi zistiť, či má právomoc, môžu byť prípadne konkretizované okolnosťami špecifickými pre danú situáciu.
- 7 Podľa článku 25 ods. 1 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach, nazývaného Brusel Ia, ak sa účastníci zmluvy bez ohľadu na svoje bydlisko dohodli, že súd alebo súdy členského štátu majú právomoc na riešenie sporov, ktoré vznikli alebo môžu vzniknúť v súvislosti s konkrétnym právnym vzťahom, potom má právomoc tento súd alebo tieto súdy, pokiaľ dohoda nie je podľa právneho poriadku tohto členského štátu vecne neplatná. Táto právomoc súdu je výlučná, ak sa účastníci nedohodli inak.

Odôvodnenie návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 8 Článok 25 ods. 1 zaviedol na účely posúdenia „vecnej“ platnosti doložky o voľbe právomoci odkaz na právo členského štátu určeného súdu.
- 9 Toto spresnenie vyvoláva otázky o pôsobnosti tohto odkazu, predovšetkým keď ide o asymetrické doložky o voľbe právomoci, ktoré ponúkajú iba jednej zo zmluvných strán možnosť zvoliť si iný súd podľa svojho výberu, ktorý má právomoc podľa pravidiel všeobecného práva, než je súd uvedený v tejto doložke.

- 10 Ak druhá zmluvná strana tvrdí, že táto doložka je protiprávna z dôvodu svojej neurčitosti a/alebo svojej nevyváženosti, má sa o tejto otázke rozhodnúť so zreteľom na autonómne pravidlá vyplývajúce z článku 25 ods. 1 nariadenia Brusel Ia a cieľ predvídateľnosti a právnej istoty sledovaný týmto nariadením, alebo o nej treba rozhodnúť podľa práva členského štátu určeného doložkou? Inak povedané, súvisí táto otázka v zmysle tohto ustanovenia s vecnou platnosťou doložky? Treba sa naopak domnievať, že podmienky vecnej platnosti doložky sa vykladajú reštriktívne a týkajú sa iba hmotnoprávných dôvodov neplatnosti a hlavne podvodu, omylu, ľsti, násilia a nespôsobilosti?
- 11 Ak o otázke neurčitosti alebo nevyváženosti doložky treba rozhodnúť so zreteľom na autonómne pravidlá, má sa článok 25 ods. 1 nariadenia Brusel Ia vykladať v tom zmysle, že doložka, ktorá povoľuje jednému účastníkovi zmluvy podať návrh iba na jeden súd, zatiaľ čo druhému účastníkovi zmluvy umožňuje, aby okrem tohto súdu podal návrh na akýkoľvek iný súd, ktorý má právomoc podľa všeobecného práva, sa musí uplatniť alebo nie?
- 12 Ak asymetria doložky súvisí s podmienkou vecnej platnosti, ako treba vykladať toto ustanovenie a predovšetkým odkaz na právo štátu určeného súdu v prípade, keď je doložkou určených viac súdov alebo keď doložka určuje súd, pričom jednej zo zmluvných strán ponecháva možnosť zvoliť si iný súd a keď táto voľba ešte nebola vykonaná ku dňu podania návrhu na súd:
- je uplatniteľným vnútroštátnym právom právo jediného súdu, ktorý je výslovne určený, bez ohľadu na to, že návrh možno podať aj na iné súdy?
 - ak sú určené viaceré súdy, je možné odkázať na právo súdu, na ktorý bol skutočne podaný návrh?
 - napokon, so zreteľom na odôvodnenie 20 nariadenia Brusel Ia, treba odkaz na právo súdu určeného členského štátu chápať tak, že sa vzťahuje na hmotnoprávne pravidlá tohto štátu alebo jeho kolízne normy?

Z TÝCHTO DÔVODOV, Cour de cassation (Kasačný súd):

so zreteľom na článok 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie;

PREDKLADÁ Súdnemu dvoru Európskej únie tieto otázky:

1°) Ak v prípade asymetrickej doložky o voľbe právomoci, ktorá ponúka iba jednej zo zmluvných strán možnosť zvoliť si iný súd podľa svojho výberu, ktorý má právomoc podľa pravidiel všeobecného práva, než je súd, ktorý je uvedený v tejto doložke, druhá zmluvná strana tvrdí, že táto doložka je protiprávna z dôvodu svojej neurčitosti a/alebo svojej nevyváženosti, má sa o tejto otázke rozhodnúť so zreteľom na autonómne pravidlá vyplývajúce z článku 25 ods. 1 nariadenia Brusel Ia a cieľ predvídateľnosti a právnej istoty sledovaný týmto nariadením, alebo o nej treba rozhodnúť podľa práva členského štátu určeného doložkou [?] Inak povedané, súvisí táto otázka v zmysle tohto článku s vecnou

platnosťou doložky? Treba sa naopak domnievať, že podmienky vecnej platnosti doložky sa vykladajú reštriktívne a týkajú sa iba hmotnoprávných dôvodov neplatnosti a hlavne podvodu, omylu, ľsti, násilia a nespôsobilosti?

2°) Ak o otázke neurčitosti alebo nevyváženosti doložky treba rozhodnúť so zreteľom na autonómne pravidlá, má sa článok 25 ods. 1 nariadenia Brusel Ia vykladať v tom zmysle, že doložka, ktorá povoľuje jednému účastníkovi zmluvy podať návrh iba na jeden súd, zatiaľ čo druhému účastníkovi zmluvy umožňuje, aby okrem tohto súdu podal návrh na akýkoľvek iný súd, ktorý má právomoc podľa všeobecného práva, sa musí uplatniť alebo nie?

3°) Ak asymetria doložky súvisí s podmienkou vecnej platnosti, ako treba vykladať toto ustanovenie a predovšetkým odkaz na právo štátu určeného súdu v prípade, keď je doložkou určených viac súdov alebo keď doložka určuje súd, pričom jednej zo zmluvných strán ponecháva možnosť zvoliť si iný súd a keď táto voľba ešte nebola vykonaná ku dňu podania návrhu na súd:

- je uplatniteľným vnútroštátnym právom právo jediného súdu, ktorý je výslovne určený, bez ohľadu na to, že návrh možno podať aj na iné súdy?
- ak sú určené viaceré súdy, je možné odkázať na právo súdu, na ktorý bol skutočne podaný návrh?
- napokon, so zreteľom na odôvodnenie 20 nariadenia Brusel Ia, treba odkaz na právo súdu určeného členského štátu chápať tak, že sa vzťahuje na hmotnoprávne pravidlá tohto štátu alebo jeho kolízne normy?

[omissis]